

Sygn. akt IV CO 110/20

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 lutego 2021 r.,
na skutek przedstawienia akt sprawy Sądu Rejonowego w T.
z postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2020 r.,
w przedmiocie przekazania innemu sądowi równorzędnemu
sprawy sygn. akt I C [...]
z powództwa P. [...] Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.
przeciwko A. i K.
o zapłatę,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy w T. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy na podstawie art. 44¹ § 1 k.p.c. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. Sąd Rejonowy wskazał, że sędzia sprawozdawca zna osobiście stronę, a mimo to postanowieniem z 2 października 2019 r. Sąd ten nie uwzględnił żądania jego wyłączenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44¹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego.

Nie ulega wątpliwości, że przepis art. 44¹ § 1 k.p.c. dotyczy takich sytuacji, gdy rozpoznanie sprawy w danym sądzie, bez względu na to przez którego sędziego, godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości. Chodzi zatem, co do zasady, o tego rodzaju okoliczności, które są powiązane z danym sądem w znaczeniu ustrojowym (instytucjonalnym), a nie z konkretnym sędzią. Już tylko z tego względu nie było możliwe przekazanie sprawy innemu sądowi.

Nadto, zdaniem Sądu Najwyższego, nie ma podstaw do przekazania sprawy innemu sądowi, jeżeli Sąd Rejonowy, oceniając oświadczenie sędziego o istniejących, jego zdaniem, podstawach wyłączenia (art. 51 k.p.c.), odmówił wyłączenia sędziego. Takie orzeczenie może zostać wydane tylko wówczas, gdy brak jest okoliczności tego rodzaju, które mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. To postanowienie jest niezaskarżalne (zob. art. 394^{1a} § 1 pkt 10 k.p.c.) i prawomocne (zob. art. 365 § 1 k.p.c.), ale może zostać poddane kontroli instancyjnej na zasadzie art. 380 k.p.c.

Aktualnie jednak, skoro brak podstaw do wyłączenia sędziego, o jakich mowa w art. 49 k.p.c., to nie sposób uznać, że rozpoznanie sprawy przez sędziego sprawozdawcę godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości. Co więcej instytucja z art. 44¹ k.p.c. nie może być postrzegana jako swoisty środek zaskarżenia, przysługujący w razie odmowy wyłączenia sędziego na jego żądanie.

Z tych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 44¹ § 1 k.p.c. odmówił przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.